

Emberek, akiket nem lehet kihagyni

Ötven szakreferens segítette a legutóbbi Ki Kicsoda szerkesztésében

Egy öt négyzetméteres, spájzból átalakított dolgozószobában készíti immár tizenkét éve a Ki Kicsoda köteteit Hermann Péter szerkesztő. A húszéves szócikk-tartalmazó legújabb kiadásban szerepel ausztrál filozófus, jugoszláv agrometeorológus, magyar műkorcsolyázó, kimeradi viszont belőle Oszama bin Laden az összes terroristával egyetemben.

– Szeretnék szócikk lenni.
– Akkor szedje össze magát. Fő szabály szerint tudniillik valamilyen érdem vagy ismertség alapján lehet a Ki Kicsoda-ba kerülni.
– Szóval rabolják bankot, vagy írjam meg a Háború és békét.
– Inkább az utóbbit javasolnám. Szintén fő szabály ugyanis, hogy bűnözőket nem szerepeltetünk a könyvben.
– Még az ismerteket sem?
– Csak ha a csibészésen kívül másról is neveztesek. Jó néhány

gazember csupán betöltött pozíciója miatt szerepelhet az összeállításban.
– Pol Pot, Hitler, Sztálin?
– Nem rájuk gondoltam, mert létezik egy harmadik fő szabály is, nevezetesen, hogy a Ki Kicsodában csak élőkkel foglalkozunk. Ezt annyira komolyan vesszük, hogy Hege-dűs B. András, Jack Lemmon vagy Herbert Ross azért nem szerepel a mostani összeállításban, mert még nem került nyomdába a szöveg, amikor meghalt. George Harrison viszont már nem tudtuk kivenni.

– Van műfaja a Ki Kicsodának?
– Leginkább kortárs életrajzi lexikonnak nevezném. Először a XIX. század közepén Angliában adták ki, az arisztokratákat összegyűjtő Gothai Almanach ellenpárjaként, és az érdemeket szerzett polgárok adatait sorolták fel benne. Nálunk 1935-ben készítettek valami ehhez

hasonlót. A kötet érdekessége volt, hogy az A betűs hírességek előtt vitez nagybányai Horthy Miklós érdemeit méltatták.

– Hány sorban?
– Viccel! Majdnem három oldalon át. Legközelebb viszont csak 1969-ben jelent meg hasonló összeállítás a Kossuth Kiadó gondozásában – Horthy nélkül. A háromezer-öttszáz szócikk-tartalmazó negyedik kiadásban már én is közreműködtem.

– A politika beleszólt a munkájába?
– Soha, bár ez a véletlenek is köszönhető. A Kossuth az MSZMP kiadója volt, ezért mindenki azt hitte, hogy aki tehet, az már beleszólt. Én is tudtam, kiket tehetek bele, és kiket nem. Az olyan ellenzékkel, mint a szovjet Szaharov vagy a cseh Havel eleve nem próbálkoztam, megemlítettem viszont Lech Walesát.

– És ki szerepelt a magyarok közül?
– Talán Eörsi István, bár ő is csak az irodalmi munkássága révén. Éppen azért, hogy ne lehessen belém kötni, szigorú

formai követelményeket állítottam fel: az írók közül például csak Kossuth- és József Attila-díjakat említettem meg. Így maradt ki akkor Ottlik Géza, az emigránsok közül azonban Faludyt és Márait csak beszuszakoltam a végén, bár a szöveg politikai kitételeit nem hártíhattam el.

– Hogyhogy?
– Hozzájuk az Irodalmi Lexikonból kaptam a kész szócikkeket. Ha jól emlékszem, Faludyról valami olyat kellett közölnöm, hogy a nyugati propagandagépezet készsége eszköze.

– Macerás dolog az életrajzszerkesztés?
– Inkább úgy fogalmazok, hogy favágómunka. Általában évi két teljes hónapot töltök azzal, hogy telefonkönyveket böngészek a lakcímmármány felújításához.
– Hányan dolgoznak egy kötet összeállításán?

– Legutóbb körülbelül ötven szakreferensünk volt. Ők a művészet, a sport, a tudomány, a közélet területéről tesznek javaslatot arra, hogy kit vegyünk fel az adatbázisba. Ez persze még nem jelenti azt, hogy az illető automatikusan a Ki Kicsodába kerül. Januárban olvastam például a tanároknak odaírt Apáczai Csere János-díjról, ám ezt nem tartottam elegendőnek egy szócikkhez. Ugyanez volt a helyzet a díszpolgári címekkel.

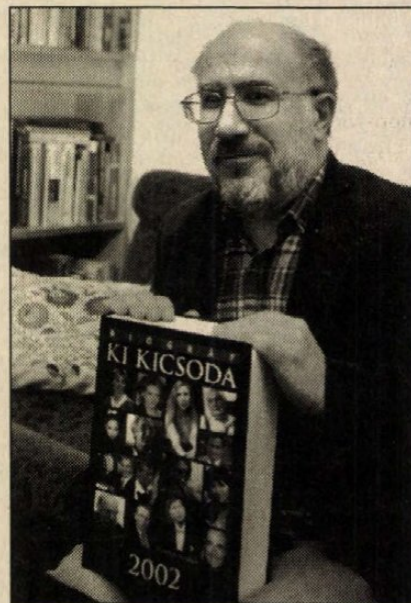
– És mi történik ilyenkor?
– Ezeket az embereket folyamatosan figyeljük. Jelenleg 35 ezer magyar és 15 ezer külföldi híresség szerepel azon a listán, ahonnan végül húszezren fértek a legutóbbi kiadásba.

– Nincs ebből sértődés?
– Dehogynincs. Az érintettek persze különbözőképp reagálnak arra, hogy nem szerepelnek a könyvben. Valaki telefonon kért magyarázatot, más személyesen. Arra például, hogy hiányzik az összeállításból Szilágyi György, mások hívták fel a figyelmünket, mi pedig a homlokunkra csaptunk, hogy, hú, hát ezt elnéztük, ne haragudjanak.

– Vannak kihagyhatatlan emberek?
– Hát persze. Idén összesen húszezer kérdőívet küldtünk ki az érintetteknek, amelyben az általuk fontosnak tartott életrajzi adataikat firtattuk. Sokan nem válaszoltak, mi azonban a hallgatást beleegyezésnek vettük, azaz ha fontosnak ítéltük a dolgot, szerepeltettük őket az összeállításban. Ez volt Simicska Lajos a helyzet, akiről a különböző heti- és napilapok segítségével voltunk kénytelenek összeállítani a rá vonatkozó szócikkeket. A születési éve például azért nem szerepel a könyvben, mert nem találtunk erről adatokat.

– Talán Kaya Ibrahim tudta volna.
– Hát őt speciálisan megkérdeztük meg.
– És mi van, ha valaki kifejezetten kéri, hogy ne említsék meg?

– Ez még nem fordult elő. Az már gyakrabban megesik, hogy néhányan a múltjuk egy-egy részletét szeretnék megszüpíteni. Emlékszem, az egyik MIÉP-es képviselő azt írta a kérdőívére, hogy ko-

Hermann Péter FOTÓ: DOMANICZKY TIVADAR

rábban a Társadalomtudományi Intézetben dolgozott. Mi megírtuk neki, hogy a szervezet pontos neve MSZMP KB Társadalomtudományi Intézete lenne, ő viszont ezt így nem akarta megjelentetni.

– Mit tesznek ilyenkor?
– A neve mellé odaírtuk, hogy szócikkének közléséhez nem járult hozzá.

– Vannak önjelölt szereplők?
– De még mennyi! Azt hiszem, négy éve keresett meg Egerből egy művész-csoport azzal, hogy valamennyi tagját szerepeltessék a Ki Kicsodában. Egyszer meg Miskolcra kaptam egy vastag borítékot versekkel. A feladója közölte, hogy költő, és a társaságában úgy gondolják, feltétlenül megérdemel egy szócikket.

– Árulja már el akkor: mi alapján válogatnak?

– Ez változó. A politikusok közül például az összes parlamenti képviselő szerepel a Ki Kicsodában, és megemlítjük a nagyobb pártok elnökségi tagjait, pénztárosait, a megyei elnököket viszont már

nem. A színművészetből általában a filmen és színházban maradandót alkotók kerültek az összeállításba, de kimaradtak mondjuk a tévésorozatok szereplői.

– Még Jaga Veronika is?
– Kicsoda?
– A szőke lány a Barátok közöttből. Korábban Csabával, a focistával volt egy futó kalandja.

– Hát attól tartok, ő kimaradt. És kimaradtak Illés Béla kivételével a hivatásos labdarúgók meg a szépségkirálynők, tévébemondónők, műsorvezetők, sőt a whisksy rabló is.

– Bekerült viszont a magyar keresztapaként emlegetett Tasnádi Péter.
– Mert vagyoni védelmi vállalkozásai az elsők voltak az országban.
– Ugyanakkor kihagyták Stadler Józsefet. Pedig ő vállalkozó is, ült is.

– Ez önmagában még kevés.
– Ismerik az országban. Ráadásul felépítette az akasztói stadiont.
– De miből?

– Így elvitathozhatnánk reggelig. Végül ki mondja ki az utolsó szót abban, hogy ki szerepeljen szócikként?

– Én.
– Hálátlan feladat.
– Valakinek döntenie kell. Stadlernél még egyszerű volt a helyzet, a külpolitikai szakreferent azonban komolyan gyözködnöm kellett arról, hogy egyetlen terroristát se szeresszünk a kötetbe. Így fordulhatott elő, hogy még Oszama bin Laden sem kapott szócikket.

– Tizenkét éve szerkeszti a Ki Kicsodát. Pedáns ember?

– Attól függ, mit ért ezen. A katonaságtól sokáig azért nem engedtek haza, mert nem hajtottam össze a ruháimat. A nagy dolgokban viszont tényleg szeretem a rendet.

– Önmagáról mennyit ír a Ki Kicsodában?

– Keveset. Olyanokat, hogy hol dolgoztam, milyen kiadványokat készítettem, kik a szüleim, mi a hobbi.

– Biztosan gyűjt valamit.
– Téved: ultizom.

Falusy Zsigmond